

The Atonement of Jesus Christ Provides the Ultimate Rescue

By Elder Quentin L. Cook
Of the Quorum of the Twelve Apostles

Jeesuse Kristuse lepitus pakub ülima pääste

Vanem Quentin L. Cook
Kaheteistkümne Apostli Kvoorum

April 2025 general conference

As we turn to Jesus Christ, the Savior of the world, He rescues us from the storms of life through His Atonement.

The Atonement of Jesus Christ provides the ultimate rescue from the trials we face in this life. President Russell M. Nelson assigned me to dedicate the Casper Wyoming Temple late last year. It was a profound, emotional, and spiritual experience. It brought into clear focus the role temples play in rescuing God's children through the Savior's Atonement.

The stakes in the Casper Wyoming Temple District include a portion of the overland trail used by Latter-day Saint pioneers between 1847 and 1868. In preparation for the temple dedication, I reread some of the history of the trail along the Platte River near Casper and continuing to Salt Lake City. The trail had been a thoroughfare for hundreds of thousands of western emigrants. My primary emphasis was the more than 60,000 Latter-day Saint pioneers who traveled the trail.

Most of our pioneers came by wagon, but about 3,000 crossed in 10 handcart companies. Eight of these handcart companies made the monumental trek with remarkable success and few deaths. The Willie and Martin handcart companies of 1856 were the exception.

I reviewed the accounts of the Willie and Martin handcart companies from the time the terrible weather conditions commenced. I became intimately aware of the challenges they faced at the crossing of the Sweetwater River, Martin's Cove, Rocky Ridge, and Rock Creek Hollow.

Between Storms, by Albin Veselka

Kui me pöördume Jeesuse Kristuse, maailma Päästja poole, päästab Ta meid elutormidest oma lepituse kaudu.

Jeesuse Kristuse lepitus pakub ülimat päästet katsumustest, millega siin elus silmitsi seisame. President Russell M. Nelson tegi mulle ülesandeks pühitseda eelmise aasta lõpus Casperi tempel Wyomingi osariigis. See oli sügav, emotsionaalne ja vaimne kogemus. See tõi selgelt esile templite rolli Jumala laste päästmisel Päästja lepituse kaudu.

Wyomingi Casperi templi piirkonna vaiad hõlmavad osa teerajast, mida viimse aja pühadest teerajajad aastatel 1847–1868 kasutasid. Templi pühitsemiseks valmistudes lugesin uuesti läbi osa Casperi lähedal Platte jõe ääres kulgeva ja Salt Lake Citysse suunduva teeraja ajaloost. See rada oli olnud sadade tuhandete läände rändajate peamine teerada. Minu põhiline huvi olid need enam kui 60 000 viimse aja pühast teerajajat, kes seda teed mööda rändasid.

Suurem osa meie teerajajatest tuli vankritega, kuid umbes 3000 läbis teekonna kümnes käsikärurühmas. Kaheksa neist käsikärurühmadest läbisid selle tohutu matka märkimisväärse edu ja väheste surmajuhtumitega. Erand olid 1856. aasta Willie ja Martini käsikärurühmad.

Vaatasin üle Willie ja Martini käsikärurühmade ülestähendused alates ajast, mil neid tabasid kohutavad ilmastikuolud. Sain hästi teadlikuks nendest väljakutsetest, millega nad Sweetwateri jõe, Martin's Cove'i, Rocky Ridge'i ja Rock Creek Hollow' ületamisel silmitsi seisisid.

Albin Veselka. „Vaikus tormide vahel”

I had not been inside the Casper Temple prior to the dedication. When I entered the foyer, my attention was immediately drawn to an original handcart painting titled *Between Storms*. The painting was clearly not intended to depict the tragedies that had occurred. As I gazed at it, I thought, "This painting is correct; the vast majority of handcart pioneers did not experience tragedies." I could not help feeling that this is like life in general. Sometimes we are between storms and sometimes between clouds and sunshine.

Heaven's Portal, by Jim Wilcox

When I turned to the original painting on the other wall, titled *Heaven's Portal*, I realized that this beautiful summer painting of what was called "Devil's Gate," with the calm and clear Sweetwater River flowing through it, presented the beauty of the Lord's creation, not just the challenges the pioneers faced in that horrible winter season.

Then I looked forward, behind the recommend desk, and saw a beautiful painting of the Savior. This immediately invoked overwhelming feelings of gratitude. In a world of great beauty, there are also enormous challenges. As we turn to Jesus Christ, the Savior of the world, He rescues us from the storms of life through His Atonement in accordance with the Father's plan.

For me, the foyer was a perfect preparation for the temple ordinance rooms that allow us to receive the ordinances of exaltation, to make sacred covenants, and to fully accept and experience the blessings of the Savior's Atonement. The Father's plan of happiness is based on the Savior's atoning rescue.

The pioneer experience provides Latter-day Saints with a unique historical tradition and a powerful collective spiritual legacy. For some, the migration had been years in the making after being forcefully driven from both Missouri and Nauvoo. For others, it began after President Brigham Young announced the handcart plan, which was intended to make emigration more affordable. The handcarts cost much less than wagons and oxen.

A missionary in England, Millen Atwood, said that when the handcart plan was announced, "it ran like fire in dry stubble, and the hearts of the poor Saints leapt with joy and gladness." Many had "prayed and fasted day after day, and night after night, that they might have the privilege of uniting with their brethren and sisters in

Ma ei olnud enne pühitsemist Casperi templis käinud. Fuajeesse sisenedes tõmbas kohe mu tähelepanu maal käsikärust pealkirjaga „Vaikus tormide vahel”. Maal ei olnud ilmselgelt mõeldud kujutama aset leidnud tragöödiaid. Seda vaadates mõtlesin: „See maal on õige, enamik käsikärudega teerajajatest ei kogenud tragöödiaid. Ma ei saanud eirata tunnet, et see on nagu elu üldiselt. Mõnikord kogeme vaikust tormide vahel ning mõnikord rõõmus ja kurbuses.

Jim Wilcox. „Taevavärv”

Kui pöördusin teisel seinal oleva originaalmaali, „Taevavärava” poole, mõistsin, et see kaunis maal suvisest niinimetatud Kuradivärava kanjonist koos rahuliku ja selge Sweetwateri jõega, mis läbi selle voolab, kujutas Issanda loomingu ilu, mitte ainult väljakutseid, millega teerajajad tol kohutaval talvehooajal silmitsi seisid.

Siis vaatasin ettepoole, vastuvõtulaua taga-seina, ja nägin kaunist maali Päästjast. See tekitas kohe ülevoolava tänutunde. Imeliselt kaunis maailmas on ka tohutuid väljakutseid. Kui me pöördume Jeesuse Kristuse, maailma Päästja poole, päästab Ta meid elutormidest oma lepituse kaudu vastavalt Isa plaanile.

Minu jaoks oli fuajee täiuslik ettevalmistus templitalituste ruumidele, mis võimaldavad meil saada ülenduse talitusi, sõlmida pühasid lepinguid ning täielikult vastu võtta ja kogeda Päästja lepituse õnnistusi. Isa õnneplaan põhineb Päästja lepitaval päästel.

Teerajajate kogemus annab viimse aja pühadele ainulaadse ajaloolise traditsiooni ja vägeva ühise vaimse pärandi. Mõne jaoks oli rännak kestnud juba aastaid pärast seda, kui neid nii Missourist kui ka Nauvoost jõuga välja aeti. Teiste jaoks algas see pärast seda, kui president Brigham Young teatas käsikärude plaanist, mille eesmärk oli rännak taskukohasemaks muuta. Käsikärud maksid palju vähem kui vankrid ja härjad.

Üks misjonär Inglismaal, Millen Atwood, ütles käsikärude plaani väljakuulutamisel, et „see lahvatas kui tuli kuivades kõrtes ja vaeste pühade süda hüppas rõõmust ja õnnest”. Paljud olid „palvetanud ja paastunud päevast päeva ja ööde kaupa, et neil oleks võimalus ühineda oma vendade ja õdedega [mägedes]”.

[the] mountains.”

Most of the handcart Saints experienced hardship but avoided major adverse events. But two handcart companies, the Willie company and the Martin company, experienced starvation, exposure to freezing weather, and many deaths.

Most of these travelers sailed from Liverpool, England, in May of 1856 aboard two ships. They arrived at the handcart outfitting site in Iowa City in June and July. Despite warnings, both companies departed for the Salt Lake Valley to late in the season.

President Brigham Young first became aware of the perilous situation of these companies on October 4, 1856. The next day he stood before the Saints in Salt Lake City and said, “Many of our brethren and sisters are on the plains with handcarts, ... and they must be brought here; we must send assistance to them ... before the winter sets in.”

He asked the bishops to provide 60 mule teams, 12 or more wagons, and 12 tons (10,886 kg) of flour and proclaimed, “Go and bring in those people now on the plains.”

The combined number of pioneers in the Willie and Martin handcart companies was approximately 1,100. Some 200 of these precious Saints died along the trail. Without the timely rescue, many more would have perished.

The winter storms began nearly two weeks after the first rescuers left Salt Lake City. The accounts of members of the Willie and Martin companies describe devastating challenges after the storms began. These accounts also depict the great joy when the rescuers arrived.

Describing the arrival scene, Mary Hurren said: “Tears streamed down the cheeks of the men, and the children danced for joy. As soon as the people could control their feelings, they all knelt down in the snow and gave thanks to God.”

Two days later, the Willie company had to travel the most difficult part of the trail, going over Rocky Ridge, in a freezing storm. The last of them didn’t reach camp until 5:00 the next morning. Thirteen people died and were buried in a common grave.

On November 7, the Willie company was nearing the Salt Lake Valley, but that morning there were still three deaths. Two days later, the Willie company finally reached Salt Lake, where they had a marvelous greeting and were wel-

Enamik käsikärudega pühasid koges raskusi, kuid vältis suuri õnnetusi. Kuid kaks käsikärurühma, Willie ja Martini rühmad, kogesid nälga, jäist ilma ja paljusid surmajuhtumeid.

Enamik neist reisijatest seilas kahe laeva pardal Inglismaalt Liverpoolist 1856. aasta mais. Juunis ja juulis saabusid nad Iowa Citys asunud käsikärude rühmitamise paika. Hoiatustest hoolimata asusid mõlemad rühmad teele Salt Lake’i orgu liigahiliselaastaajal.

President Brigham Young kuulis esimest korda nende rühmade ohtlikust olukorrast 4. oktoobril 1856. Järgmisel päeval seisis ta pühade ees Salt Lake Citys ja ütles: „Paljud meie vennad ja õed on käsikärudega tasandikel .. ning nad tuleb siia tuua, me peame neile abi saatma .. enne talve saabumist.”

Ta palus piiskoppidel panna valmis 60 härjarakendit, 12 või enam vankrit ja 12 tonni (10 886 kg) jahu ning kuulutas: „Minge ja tooge nüüd need inimesed tasandikelt ära.”

Willie ja Martini käsikärurühmade teerajajate koguarv oli ligikaudu 1100. Umbes 200 neist kallitest pühadest suri teekonnal. Ilma päästjate kiire tegutsemiseta oleks hukkunud palju rohkem.

Talvised tormid algasid peaaegu kaks nädalat pärast esimeste päästjate lahkumist Salt Lake Cityst. Willie ja Martini rühmade liikmete ülestähendused kirjeldavad laastavaid väljakutseid pärast tormide algust. Nendes kirjutistes räägitakse ka suurest rõõmusest, mida tõi päästjate saabumine.

Saabusistseeni kirjeldades ütles Mary Hurren: „Meeste põskedel voolasid pisarad ja lapsed tantsisid rõõmusest. Niipea kui inimesed suutsid oma tundeid talitseda, põlvitasid nad kõik lumme maha ja tänasid Jumalat.”

Kaks päeva hiljem pidi Willie rühm jäise tormi käes läbima raja kõige raskema osa üle Rocky Ridge’i kivise järsaku. Viimane neist jõudis laagrisse alles järgmisel hommikul kell 5.00. Kolmteist inimest suri ja maeti ühishauda.

7. novembril oli Willie käsikärurühm lähemal Soolajärve orule, kuid tol hommikul suri siiski kolm inimest. Kaks päeva hiljem jõudis Willie rühm lõpuks Salt Lake’i, kus neid imeliselt tervitati ja võeti vastu pühade kodudes.

came into the homes of the Saints.

That same day, the Martin company was still 325 miles (523 km) back on the trail, continuing to suffer from cold and inadequate food. A few days earlier, they had crossed the Sweetwater River to reach what is now called Martin's Cove, where they hoped to find protection from the elements. One of the pioneers said, "It was the worst river crossing of the expedition." Some of the rescuers—like my great-grandfather David Patten Kimball, who was just 17 years old, along with his young friends "George W. Grant, Allen Huntington, Stephen Taylor, and Ira Nebeker—spent hours in the frigid water," heroically helping the company make the Sweetwater crossing.

While this event has received much attention, as I learned more about the rescuers, I realized that all of them were following the prophet and played critical roles in saving the stranded Saints. All the rescuers were heroic, as were the emigrants.

Studying their story, I appreciated the precious relationships and the long-term eternal vision among the emigrants. John and Maria Linford and their three sons were members of the Willie company. John died hours before the first rescuers arrived. He had told Maria that he was glad they had made the journey. "I shall not live to reach Salt Lake," he said, "but you and the boys will, and I do not regret all we have gone through if our boys can grow up and raise their families in Zion."

President James E. Faust provided this marvelous summary: "In the heroic effort of the handcart pioneers, we learn a great truth. All must pass through a refiner's fire, and the insignificant and unimportant in our lives can melt away like dross and make our faith bright, intact, and strong. There seems to be a full measure of anguish, sorrow, and often heartbreak for everyone, including those who earnestly seek to do right and be faithful. Yet this is part of the purging to become acquainted with God."

In His eternity-shaping Atonement and Resurrection, the Savior broke "the bands of death, having gained the victory over death" for everyone. For those who have repented of sins, He has "taken upon himself their iniquity and their transgressions, having redeemed them, and satisfied the demands of justice."

Without the Atonement, we cannot save ourselves from sin and death. While sin can play

Samal päeval oli Martini käsikärurühm ikka veel 500 kilomeetri kaugusel rajal, kannatades jätkuvalt külma ja toidupuuduse käes. Mõned päevad varem olid nad ületanud Sweetwateri jõe, et jõuda paika, mida praegu nimetatakse Martin's Cove'iks, kus nad lootsid leida kaitset tormide eest. Üks teerajajatest ütles: „See oli selle rännaku halvim jõeületus.” Mõned päästjad, nagu mu vanavanaisa David Patten Kimball, kes oli kõigest 17-aastane, koos oma noorte sõprade George W. Granti, Allen Huntingtoni, Stephen Tayloriga ja Ira Nebekeriga veetsid tunde jahedas vees, aidates kangelaslikult käsikärurühmal Sweetwateri jõge ületada.

Kuigi see sündmus on pälvinud palju tähelepanu, mõistsin päästjate kohta rohkem teada saades, et nad kõik järgisid prohvetit ja mängisid olulist rolli talve kätte jäänud pühade päästmisel. Kõik päästjad olid kangelaslikud, nagu ka rändajad.

Nende lugu uurides hindasin rändajatevahelisi hoolivaid suhteid ja pikaajalist igavest visiooni. John ja Maria Linford ning nende kolm poega olid Willie rühma liikmed. John suri mõni tund enne esimeste päästjate saabumist. Ta oli Mariale öelnud, et tal on hea meel, et nad teekonna ette võtsid. „Mina ei jõua oma eluajal Soolajärve äärde,” ütles ta, „kuid sina poistega jõuad, ja ma ei kahetse midagi, mida oleme läbi teinud, kui meie poisid saavad üles kasvada ja kasvatada oma peresid Siionis.”

President James E. Faust tegi järgmise suurepärase kokkuvõtte: „Käsikäruga teerajajate kangelaslikest jõupingutustest õpime suure tõe. Kõik peavad minema läbi puhastustule, et kõik ebaoluline ja tähtsusetu meie elus võiks sulada nagu räbu ning muuta meie usu säravaks, puhtaks ja tugevaks. Tundub, et kõigi jaoks jagub täiel määral ahastust, kurbust ja tihti ka südamevalu, kaasa arvatud neile, kes tõsiselt püüdleval õigluse ja ustavuse poole. Ometi on see osa puhastumisest, et õppida tundma Jumalat.”

Oma igavikku kujundavas lepituses ja ülestõusmises murdis Päästja „surma köidikud, saanud surmast võitu” kõigi heaks. Nende eest, kes on pattudest meelt parandanud, on Ta „võtnud endale nende süü ja nende üleastumised, olles nad lunastanud ja rahuldanud õigluse nõuded”.

Ilma lepituseta ei saa me end päästa patust ja surmast. Kuigi patt võib meie katsumustes mängi-

a significant role in our trials, life's adversities are compounded by mistakes, bad decisions, evil actions by others, and many things outside of our control.

Preach My Gospel teaches: "As we rely on Jesus Christ and His Atonement, He can help us endure our trials, sicknesses, and pain. We can be filled with joy, peace, and consolation. All that is unfair about life can be made right through the Atonement of Jesus Christ."

During this Easter season, our focus is on the Savior and His atoning sacrifice. The Atonement provides hope and light at a time that for many seems dark and dreary. President Gordon B. Hinckley declared, "When all of history is examined, ... [there is] nothing ... so wonderful, so majestic, so tremendous as this act of grace."

I share three recommendations which I think are particularly relevant for our day.

First, do not underestimate the importance of doing what we can to rescue others from physical and especially spiritual challenges.

Second, gratefully accept the Savior's Atonement. We all should strive to exhibit joy and happiness even as we face the challenges of life. Our goal should be to live optimistically on the sunny side of the street. I have observed my precious companion, Mary, do this her entire life. I have appreciated her sparkling, uplifting approach even as we have faced problems throughout the years.

My third counsel is to set aside consistent time to faithfully contemplate the Savior's Atonement. There are many ways to do this in our personal religious observance. However, attending sacrament meeting and partaking of the sacrament are especially significant.

Equally important is regular attendance in a temple where possible. The temple provides a continuing remembrance of the Savior's Atonement and what it overcomes. And, even more important, temple attendance allows us to provide a spiritual rescue for our deceased loved ones and more distant ancestors.

President Russell M. Nelson, at our last conference, emphasized this principle and added, "[Temple] blessings ... help to prepare a people who will help prepare the world for the Second Coming of the Lord!"

We must never forget the sacrifices and examples of prior generations, but our adulation,

da olulist rolli, lisanduvad elu katsumustele vead, halvad otsused, teiste kurjad teod ja paljud asjad, mis ei ole meie kontrolli all.

Käsiraamat „Jutlusta minu evangeeliumi” õpetab: „Kui me usaldame Jeesuse Kristuse lepitust, saab Ta aidata meil vastu pidada meie katsumustes, haigustes ja valudes. Me võime täituda rõõmu, rahu ja trööstiga. Kõike, mis elus on ebaõiglane, võib parandada Jeesuse Kristuse lepituse kaudu.”

Sellel ülestõusmispühade-eelsel ajal keskendume Päästjale ja Tema lepitusohvrile. Lepitus annab lootust ja valgust ajal, mis paljude jaoks tundub pime ja kõle. President Gordon B. Hinckley kuulutas: „Kui uurida tervet ajalugu, .. siis pole midagi nii imelist, .. nii suursugust, nii üllast kui see armutegu.”

Jagan kolme soovitusi, mis minu arvates on meie päeva jaoks eriti asjakohased.

Esiteks ärge alahinnake, kui tähtis on teha kõik, mis suudame, et päästa teisi füüsilistest ja eriti vaimsetest väljakutsetest.

Teiseks võtke tänulikult vastu Päästja lepitus. Me kõik peaksime püüdma näidata rõõmu ja õnne isegi siis, kui seisame silmitsi elu väljakutsetega. Meie eesmärk peaks olema elada optimistlikult päikeselisel tänavapoolel. Olen jälginud, kuidas mu kallis kaaslane Mary on seda kogu oma elu jooksul teinud. Olen hinnanud tema säravat ja meeliülendavat lähenemist isegi siis, kui oleme aastate jooksul probleemidega silmitsi seisnud.

Minu kolmas nõuanne on varuda järjekindlalt aega ustavalt Päästja lepituse üle mõtisklemiseks. Meie isiklikes usutavades on selle tegemiseks palju viise. Eriti oluline on aga sakramendikoosolekul osalemine ja sakramendi võtmine.

Sama oluline on võimaluse korral regulaarne templiskäimine. Tempel meenutab pidevalt Päästja lepitust ja seda, mille see ära võidab. Ja mis veelgi olulisem, templis käimine võimaldab meil pakkuda vaimset päästet meie surnud lähedastele ja kaugematele esivanematele.

President Russell M. Nelson rõhutas meie viimasel konverentsil seda põhimõtet ja lisas: „[Templi]õnnistused [aitavad] ette valmistada inimesi, kes aitavad valmistada maailma ette Issanda teiseks tulemiseks!”

Me ei tohi kunagi unustada eelmiste põlvkondade ohvreid ja eeskujusid, kuid meie imet-

appreciation, and worship should be centered on the Savior of the world and His atoning sacrifice. I testify that the key to the Father's plan of happiness is the Atonement wrought by our Savior, Jesus Christ. He lives and guides His Church. The Atonement of Jesus Christ provides the ultimate rescue from the trials we face in this life. In the name of Jesus Christ, amen.

lus, tunnustus ja kummardamine peaks keskenduma maailma Päästjale ja Tema lepitusohvrile. Ma tunnistan, et Isa õnneplaani võti on lepitus, mille sooritas meie Päästja Jeesus Kristus. Ta elab ja juhib oma Kirikut. Jeesuse Kristuse lepitus pakub ülimalt päästet katsumustest, millega siin elus silmitsi seisame. Jeesuse Kristuse nimel, aamen.